

5.10

FREDAGSSERIEN 3

Musikhuset kl. 19.00

AMOR OMNIA – KÄRLEKENS ALLMAKT (FINLAND 1922)

Dima Slobodeniouk, dirigent

Lotta Wennäkoski, musik, uruppförande (Yles beställningsverk)

Produktionsbolag: Suomi-Filmi Oy **Producent:** Erkki Karu

Regi: Konrad Tallroth, **Manus:** Konrad Tallroth

Filmfotograf: Kurt Jäger **Scenografi:** Carl Fager

Kameraassistenter: Armas Fredman, Armas Valen [Vallasvuo]

Studiochef: Carl Fager, **Klipp:** Konrad Tallroth, Kurt Jäger

Stillbilder: Kalle Havas, Kosti Lehtinen.

I huvudrollerna: Ida Brander (grevinnan Hedvig Örn), Konrad Tallroth (greve Carolus Örn), John Precht (löjtnant Henrik Loeven), Sara Järnefelt (Margaretha von Wildheim, Margit, Marys utomäktenskapliga dotter), Alex Biaudet (Carl-Johan Örn, Carls son), Greti Grey (Mary, greve Örns tjänarinna), Valentine Panjutin (Harriet Örn, Carls hustru), Beat-Sofi Granqvist (Adèle von Wildheim), Eugen Kopkin (Carl Örn, Hedvig och Carolus Örns son), Eero Leväluoma (Kristian, grevens betjänt), Edith Lamroth ("tant" som ordnar allt).

Filmades under sommaren 1922.

Premiär i Helsingfors: 12.11.1922 Kino-Palats

Distribution: Suomen Biografi Osakeyhtiö. 18 fps / 86 min

Ingen paus. Filmen slutar ca. kl. 20.30.

Amor omnia ingår i ett storprojekt inom ramen för vilket Yle har beställt filmmusik av fem finländska tonsättare till några av de bästa inhemska stumfilmerna. Amor omnia visas med sin nya musik på **Yle Teema 6.1.2013 kl 16.30**.

AMOR OMNIA

Prästsonen Konrad Tallroth (1872–1926) var en inflytelserik man i landets teatervärld både på finska och svenska. Under sina tretton sista år var han även verksam inom filmkonsten först i det autonoma och sedan i det självständiga Finland samt i ett antal produktioner under den svenska filmindustrins guldålder.

Tallroth tillförde den finländska filmproduktionen ett professionellt nordiskt grepp. Det handlar om salongsfilmerna som var en ovanlig genre inom inhemsk film. I dansk och svensk produktion hade de däremot en central roll på 1910-talet. I *Kärlekens allmakt* finns influenser både från salongsfilmerna och från en filmtradition som inspirerats av naturkänslan. Detta bevisar att Suomi-Filmi, som framförallt försökte göra sig gällande med nationella berättelser, också hade intresse för övernationella motiv.

Så här resumerade Tallroth intrigen i *Kärlekens allmakt*, som han själv skrivit manus till: "Gamla grevinnan Örn står vid släktgraven och dit kommer även en ung officer. Grevinnan berättar för honom, att hennes son en gång för länge sedan återvände hem, efter att hans hustru hade övergivit honom och tagit parets enda barn med sig. Som tidsfördriv började sonen flörta med grevinnans kammarjungfru. Då förhållandet blev känt, avskedades flickan som redan var med barn. Åren gick, sonen återvände till sin hustru och deras son växte upp. En dag berättade sonen för sin farmor att han förälskat sig och fa-

miljen tog emot hans flickvän. Allting såg ut att gå väl och man började redan arrangera bröllop. Men i utkanterna av staden levde en gammal och fattig kvinna som, då hon fick höra talas om bröllopet, skrek till och svimmade. Sedan begav hon sig till herrgården. Hon var den avskedade kammarjungfrun. Flickan var hennes dotter och syster till brudgummen. Tyngd av sorg gick den unge mannen med i kriget som frivillig och stupade. Vid hans dödsbädd slutade också systemens liv och de begrovs i samma grav. Med dem slocknade den örnska släkten och på gravstenen skrevs orden AMOR OMNIA".

Skådespelarna gjorde ett väl avvägt arbete och till de mest karismatiska hörde några veteraner från Svenska Teatern. Grevan spelades av Tallroth själv och grevinnan av svenskfödda Ida Brander (1857–1931). Brander hade sedan unga år gjort sitt livsverk närmast på Svenska Teatern, där hon givit oförglömliga tolkningar av Jeanne d'Arc, Kameliadamen, Regina von Emmeritz, Hedda Gabler och Lady Macbeth. För de övriga rollerna engagerades mindre erfarna förmågor. Sara Järnefelt var lika intagande på den vita duken som hon var som modell på sin far Eero Järnefelts klassiska tavlor, men i sin roll som den tragiska älskande var hon passiv.

Antti Alanen (sammandrag)

Mykkää valoa -faktatietojen

lähde: Suomen kansallisfilmografia.

DIMA SLOBODENIOUK

Dima Slobodeniouk har i sina tolkningar kombinerat sina ryska rötter med element ur musikkulturen i sitt nuvarande hemland Finland. Han har varit konstnärlig ledare för Musikfestspelen Korsholm samt konstnärlig ledare för Uleåborgs symfoniorkester 2005–2008.

Slobodeniouk studerade violinspel i sin födelsestad Moskva för Zinaida Gilels och J. Tjugajev 1980–1989. Han fortsatte senare studierna bland annat vid Sibelius-Akademien under ledning av Olga Parhomenko och där inledde han också sina dirigentstudier i Atso Almilas dirigentklass 1996–1998. Förutom av Almila fick han senare också undervisning av Leif Segerstam och Jorma Panula. Han avlade sitt dirigentdiplom med högsta möjliga vitsord år 2001.

Under säsongen 2012–13 gästdirigerar Slobodeniouk förutom inhemska orkestrar även Philharmonia Orchestra London, Orchestre national de Belgique, Royal Scottish National Orchestra, Nederländska Radions filharmoniska orkester, filharmonikerna i Oslo och Bergen, samt Cincinnati Symphony Orchestra och Baltimore Symphony Orchestra.

Dima Slobodeniouk har spelat in på skiva musik av bland andra Sebastian Fagerlund med Göteborgs symfoniorkester för skivmärket BIS samt Jukka Linkolas pianokonsert med Åbo filharmoniska orkester och pianisten Henri Sigfridsson.

RADIONS SYMFONIORKESTER

Radions symfoniorkester (RSO) är Yles orkester med uppgift att producera och främja finländsk musikkultur. Hösten 2013 tillträder Hannu Lintu som chefsdirigent för RSO. Under säsongen 2012–2013 är han orkesterns förste gästdirigent. RSO:s hedersdirigenter är Jukka-Pekka Saraste och Sakari Oramo.

Då Radioorkestern grundades år 1927, bestod den av tio musiker. På 1960-talet utvidgades ensemblen till fulltalig symfoniorkester. RSO:s chefsdirigenter har varit Toivo Haapanen, Nils-Eric Fougstedt, Paavo Berglund, Okko Kamu, Leif Segerstam, Jukka-Pekka Saraste och Sakari Oramo.

Den allra nyaste inhemska musiken har en viktig plats i RSO:s repertoar. Orkestern beställer och uruppför varje år ett flertal nya verk. Till RSO:s uppgifter hör också att för Yles arkiv spela in all finländsk orkestermusik med fulla radieringsrättigheter. Under säsongen 2012–2013 uruppför RSO sex inhemska verk som beställts av Yle.

RSO har spelat in på skiva musik av bl.a. Eötvös, Nielsen, Hakola, Lindberg, Saariaho, Sallinen, Kaipainen och Kokkonen samt premiärinspelningen av Armas Launis' opera Aslak Hetta. Orkesterns skivinspelningar har fått prestigefulla pris av bl.a. BBC Music Magazine och Académie Charles Cros. Skivan med Lindbergs och Sibelius' violinkonserter med Lisa Batiashvili som solist (Sony BMG) fick priset MIDEM Classical Awards 2008. Samma år valde

New York Times en annan RSO-skiva med musik av Magnus Lindberg till årets skiva.

RSO har en regelbunden turnéverksamhet. Under säsongen 2012–2013 företar orkestern tillsammans med Hannu Lintu en turné till östra Finland samt en Sydeuropaturné.

RSO:s radiokanal är Yle Radio 1, som radierar alla orkesterns konserter. Såväl de inhemska som de utländska konserterna sänds i allmänhet direkt. På RSO:s webbsidor (yle.fi/rso) kan man lyssna på och se konserterna live med hög upplösning.